

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ВРЕГУЛЮВАННЯ АЛЬТЕРНАТИВ В ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ТОВАРНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Кунець О.В.
ст. гр.ОСПзмл-21

Важливою умовою ефективного функціонування господарського суб'єкта в Україні є якісно сформована система бухгалтерського обліку. Однією з тенденцій розвитку системи обліку в період становлення ринкових відносин у нашій країні був перехід від жорсткої його регламентації до вільного вибору методів і способів обліку на основі професійного судження. Тому кожне підприємство, виходячи зі специфіки своєї діяльності, має право обирати ті варіанти обліку, які забезпечать найбільш повну реалізацію функцій управління. У цьому випадку облікова політика виступає специфічним елементом нормативно-правового регулювання обліку на рівні підприємства, що поєднує в собі альтернативу державного регулювання та самостійності підприємств. Бухгалтерський облік на кожному підприємстві ґрунтується на відповідному нормативно-правовому забезпеченні: законах і підзаконних актах (положеннях, інструкціях, вказівках, рекомендаціях, наказах тощо), які безпосередньо регулюють організацію бухгалтерського обліку і звітності. Тому ступінь свободи конкретного підприємства у формуванні облікової політики, як зазначають науковці, законодавчо обмежений державною регламентацією бухгалтерського обліку у вигляді переліку методик й облікових процедур. Однак передбачаються припустимі альтернативні варіанти, і підприємство має можливість вибору конкретних способів оцінки, калькулювання, складу бухгалтерських рахунків тощо.

Облікова політика є специфічним елементом створення та регулювання цілісної системи обліку і звітності на підприємстві, яка дозволяє регулювати й вирішувати усі вищезазначені питання. На сьогоднішній день в науці та практиці вже склалася дієва система формування облікової політики й вироблені підходи до формування її елементів. Однак проведені дослідження свідчать, що доцільно, дещо змінити існуючий перелік елементів та подати їх у наступному вигляді: види діяльності підприємства; форма ведення обліку; вимоги щодо змісту та оформлення первинних документів з продажу продукції; визнання та оцінка дебіторської заборгованості; період та метод нарахування резерву сумнівних боргів; визнання заборгованості

безнадійною; порядок списання безнадійної заборгованості; організація архіву та строки зберігання документів; порядок, строки проведення інвентаризації та її об'єкти; організація внутрішнього контролю розрахунків.

Головна мета облікової політики підприємства – формування методичної складової інформаційного забезпечення фінансового обліку для складання та подання фінансової звітності для зовнішніх користувачів. Саме методична складова більшою мірою визначає величину показників фінансової звітності за статтями. Одночасно, завдання облікової політики не обмежуються межами фінансового обліку для складання фінансової звітності. Кожному підприємству властиві особливості, тому при формуванні облікової політики необхідно врахувати такі важливі фактори: форму власності та організаційно-правову структуру підприємства; вид економічної діяльності, що зумовлює особливості та умови облікової роботи; параметри підприємства за обсягами діяльності, номенклатури продукції, чисельності працюючих; відносини з податковою системою, наявність пільг та умови їх отримання; умови забезпечення підприємства ресурсами та умови реалізації готової продукції; матеріально-технічне забезпечення обліково-аналітичної роботи підприємства та рівень забезпеченості кваліфікованими обліковими працівниками; умови організації та стимулювання праці, відповідальності тощо.

Врахування перерахованих вище факторів дозволить формувати адекватні положення облікової політики, які враховуватимуть галузеву специфіку, що, в свою чергу, сприятиме підвищенню якості обліково-аналітичного забезпечення системи управління в цілому.

Література:

1. Жукевич, С.М. Діагностика фінансового стану в системі управління підприємством // Научный вестник ДГМА. – Випуск 1. – С. 234-240
2. Лучко, М Р.; Бенько, І.Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч.посіб, 2016. – Тернопіль: Економічна думка. – 360 с.
3. Яцишин, С. Об'єктивна необхідність та нормативно правове забезпечення облікової політики підприємства в ринкових умовах господарювання // Збірник тез доповідей студентської наукової конференції «Облік і контроль у контексті євроінтеграції» 14-15 квітня 2009 р. – Тернопіль, 2009. – С. 30-34